

ΕΚΔΙΚΗΣΙΣ

ΔΙΚΑΙΟΤΑΤΗ ΟΜΩΣ

ΚΑΙ

ΕΥΛΟΓΟΦΑΝΕΣΤΑΤΗ

ΗΝ ΤΙΝΑ

ΕΙΣ ΤΩΝ

ΤΑΠΕΙΝΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΩΝ

Κατὰ ΤΗΣ ΑΓΝΟΙΑΣ Παίζων Ἐγραψε, Διὰ Τὸ
Ἄπερ Παρ' Ἀυτῆς Ἐπάθε Καὶ Πάσχει
ΚΑΚΑ.

Δι' ὅ Καὶ Ἀναγνωστέα Πρὸς Ἀποτροπὴν Τῶν Παρ'
Ἀυτῆς ΚΑΚΩΝ.

Ἐν Λειψία,

ἐν τῇ Τυπογραφίᾳ τῆς Βρεϊτκόπφ

1791.

ΤΙΜΙΩΤΑΤΟΙ

ΚΑΙ

ΕΥΓΕΝΕΣΤΑΤΟΙ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΙ,
ΟΣΟΙ ΚΑΙ ΟΠΟΙΟΙ ΠΟΤ ΑΝ ΗΤΕ!

Δεινὸν ἢ Ἄγνοια (λέγει ὁ Σαμοσσατεὺς Λα-
κιανὸς εἰς τὸν περὶ Διαβολῆς Λόγον, ὅπῃ τώ-
ρα παραδίδω εἰς τὰς Μαθητὰς με, διατρί-
βωντας ἀκόμι εἰς Βιένναν) καὶ πολλῶν κακῶν
ἀνθρώποις αἰτία δεινὸν λέγω καὶ ἐγὼ ἢ Ἄγνοια
καὶ λίαν δεινὸν. ἢ δὲ αἰτία ὅπῃ μὲ ἀναγκάζειν αὐ-
εἰπῶ καὶ λίαν δεινὸν εἶναι, ἐπειδὴ καὶ βλέπω
ἐμπράκτως ὅτι κάμνει πολλὰς ἀπὸ ἡμᾶς τὰς
ταλαιπώρας αὐτὰς, διὰ τὰ μὴ εἰπῶ ὅλας,
τὰ προκρίνωμεν τὸ ψεῦδος ἀπὸ τὴν Ἀλήθειαν,
τὰ προτιμῶμεν τὸ κακὸν ἀπὸ τὸ καλόν, τὰ
κατηγορῶμεν τὰ ἀξία ἐπαίνου, τὰ ἐπαινώ-
μεν τὰ ἀξία κατηγορίας, τὰ εἰμεθα τυφλοὶ
εἰς τὰ ἐδικάμας σφάλματα, τὰ γινώμεθα
πολυόμματοι εἰς τὰ ξένα, τὰ νομίζωμεν τὸν
ἑαυτὸν μας Φρονιμωτάτους καὶ εὐφραδετά-
τους κατ' ἐκείνον τὸν παρ' Ὀμήρω Νέστορα
(ὃ καὶ ἀπὸ γλώττης μέλιτος γλυκύων ῥέεν
Λυδῆ) τὰ ἔχωμεν τὰς ἄλλας διὰ ἀφρονεσά-
τους καὶ εὐηθεσάτους, ὡσάν ἐκείνον τὸν παρ'

Ὀμήρω πάλιν Φερσιτην, (περὶ ἧ αὐτὸς ὁ τυ-
 φλὸς παράτινων Ἰσορηθεὶς ἔξοχος τῶν Ποιη-
 τῶν Ὀμηρος, πρὸ τῆς νῦν κάμῃ τὴν χαρακτι-
 ριστικὴν αὐτῆς καταγραφὴν, λέγει τὸ, αἰσχί-
 στος ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθε) νῦν φανταζώμεθα
 πῶς ἡμεῖς μόνοι εἴμεθα σοφώτατοι ὑπὲρ τὸν
 Ἀριστέλην, πολύτεροποι, ὡσάν ἐκεῖνον τὸν
 πυλύτεροπον Ὀδυσσεα, πολιτικώτατοι ὡσάν
 δὲν Ἰξεύρω ποῖον, δικαιοτάτοι ὡσάν τὸν Ἀριστί-
 δην, ἔχοντες Φιλίαν ἄκραν μὲ τὴν Ἀθηναίαν
 τὴν θεὰν τῆς Φρονήσεως, γνωριμίαν μεγάλην
 μὲ τὴν Θέμιδα τὴν θεὰν τῆς δικαιοσύνης,
 ἄκραιφνεστάτην κοινωσίαν μὲ τὰς ἑννέα Μῆ-
 σαις, τὰς ἐφόρους τῶν ἐπισημῶν, καὶ θυγα-
 τέρας τῆς θεᾶς τῆς Διός, καὶ τῆς θεᾶς τῆς
 μνημοσύνης, κατὰ τὰς Φλυαρίας τῶν ποιη-
 τῶν. Τῆς δὲ ἄλλης νῦν τῆς ὑπολαμβάνωμεν
 ὅτι εἶναι πάντῃ ἀσύνητοι, ἀδιάκριτοι, ἀπολί-
 τευτοι, καὶ ἀδικοὶ ἀνθρώποι, καὶ κοντολογῆς
 μᾶς κάμνει ἡ δεινὴ καὶ λίαν δεινὴ ἀγνοία νῦν πα-
 θαίνωμεν καὶ νῦν κάμνομεν τόσα καὶ τόσα
 κακά, καὶ νῦν τὰ παθαίνωμεν καὶ νῦν τὰ
 κάμνομεν χωρὶς νῦν λαμβάνωμεν αἰσθησιν
 πολλάς φορές ὅτι τὰ παθαίνωμεν καὶ τὰ
 κάμνομεν, τὸ πάντων Σχέτλιον! ὦ ἀγνοία
 ἐπίβρολε καὶ πονηρά, ἢ τοῖς ἀνθρώποις πολ-
 λῶν κακῶν αἰτία! ὦ ἐπάρατον καὶ ἀφευ-
 κλον τρόπον τινὰ παρακολέθημα τῆς ἀνθρω-
 πίνης φύσεως! ὦ πολυκέφαλον θηρίον κατὰ
 τὴν Λερναίαν ἐκείνην Ὑδραν, τῆς ὁποίας τὰς
 κεφαλὰς διὰ νῦν τὰς ἀποτέμῃ ὁ περιεσώμε-

νος μέγας Ἡρακλῆς ἐδεήθη καὶ Ἰόλεω! ὦ
 τερατωδέστατον ζῶον, ὡσπερ ἐκείνη ἢ ἀπὸ
 τῆς σώματος πῦρ πέμπισσα χίμαιρα, ἢ ἡ κε-
 φαλή καὶ τὸ σῆθος Λέοντος, ἢ κοιλία Λίγος,
 ἢ δὲ ἔρα Δράκοντος· ἐστὶ γὰρ ἡ ἀγνοια, ἐστὶ
 τὸ τερατωδέτερον πάντων τῶν τερατωδῶν θη-
 ρίων, εἶσαι ὅπῃ κάμεις πολλαῖς φοραῖς πολ-
 λὰς ἀπὸ ἡμᾶς τὰς ἀνθρωπείας καὶ φανταζώ-
 μεθα τὰ χιμαιρώδη καὶ ἀνύπαρκτα, καὶ νο-
 μίζωμεν τὸν Ἴσκιον ὡς πρᾶγμα, καὶ τὸ πρᾶ-
 γμα, ὡς Ἴσκιον, καὶ μὴ συμφωνῶμεν εἰς ἐκεῖνο
 ὅπῃ πρέπει καὶ εἴμεθα σύμφωνοι εἰς ἐκεῖνα ὅπῃ
 δὲν πρέπει παντελῶς, καὶ φωνάζωμεν ἐκεῖ
 ὅπῃ πρέπει καὶ εἴμεθα ἀφωνοί, καὶ εἴμεθα
 ἀφωνοί ἐκεῖ ὅπῃ πρέπει καὶ εἴμεθα πολύφω-
 νοί. καὶ σοχαζώμεθα ὅταν ἰξεύρωμεν πέντε
 γράμματα, πῶς εἴμεθα γνήσιοι μαθηταὶ
 τῆς μεσηγέτης Απόλλωνος, καὶ πλάττωμεν μὲ
 τὸν νῦν μας πῶς εἶναι ἄκρος μας φίλος ὁ κερ-
 δῶος Ἑρμῆς, ὅταν ἀποκτήσωμεν τέσσαρα
 κραῖτζάρια, καὶ ὄνειροπολῶμεν, ὅτι ὁ Ζεὺς
 εἶναι ὁ θερμότητος μας ὑπερασπιστής, ὅταν
 κάμωμεν ὅπως ἐν γνωριμίαν μὲ κανένα ἀπὸ
 τὸς ἀξιωματικῆς, καὶ ἀκολέθως μὲ αὐτὸν
 τὸν τρόπον καὶ γονγίζωμεν, καὶ κλοτζῶμεν
 ὅποιον καὶ βλέποντέστον τὸν βαρυνόμεθα.

Ὡς Ἄγνοια μισόκαλε μισόκαλε, καὶ πάντων
 μὲν τῶν καλῶν καταστροφὴ, πάντων δὲ τῶν κα-
 κῶν ὑπερασπιστὴ καὶ ἀνόρθωσις. Ἐστὶ κατηρα-
 μένη ἀγνοια, ὡς φαίνεται, εἶσαι ὅπῃ ἐπαρα-

κίνησες καὶ μερικὲς ναὶ τιμήσεν καὶ ἐμένω με
 τὸ ὄνομα τῆ ἀπολιτεύτῃ καὶ ἀπράκτῃ ἀν-
 θρωπῃ, λέγοντες πῶς δὲν ἔχω ἐπιανώμῃ παν-
 τελῶς μήτε πολιτικὸν μήτε πράξιν, διατί
 δὲν εἶμαι πονηρὸς ὡσάν τὴν ἀλώπεκος, κατή-
 γορος ὡσάν τὸν μῶμον, Φλύαρος ὡσάν δὲν
 Ἰξεύρω ποῖον. καὶ ἐτόλμησαν ναὶ με τιμήσεν με
 αὐτὰ τὰ ὀνόματα τῆ ἀπράκτῃ καὶ τῆ ἀπο-
 λιτεύτῃ, με ὅλον ὅπῃ Ἰξεύραν πῶς καὶ ἐγὼ
 ἐσάθηκα ποτὲ καιρῷ πραγματευτῆς καὶ κρα-
 τῶντας τὰ βαμβάκια με ἕξι χρόνῃς, τὰ ἔδω-
 σα ὑπερον ἐξ ἀγνοίας πωλῶντας τὰ εἰς μεγά-
 λην τιμὴν, καὶ κερδαίνωντας τόσα ἀσπρα. ὃ
 ὄνομα ἀνάξιον τῶντι τῆς ἐλληνικῆς Φωνῆς καὶ
 γλώττης! ὃ κατηραμένον ὄνομα τῆς ἀγνοίας!
 ὃ ἀγνοία καὶ πῆ καὶ πῶς καὶ πότε ἢ ναὶ σὲ
 τελειώσω! ἐγὼ ἐσιᾶσθησα πλέον, δὲν Ἰξεύρω
 μήτε πόθεν ναὶ ἀρχίσω, μήτε πῆ ναὶ κατα-
 παύσω τὰ λόγον με, ἀγνοῶ με τί τρόπον ναὶ
 σὲ ἐκδικηθῶ, καὶ ἐκδικῶντας σὲ ναὶ σὲ κατα-
 γράψω, δεικνύωντας σε με τὸν λόγον γυμνήν,
 διαὶ ναὶ σὲ ἀποφεύγη εἰς τὸ ἐξῆς, ὅσον εἶναι
 δυνατὸν, κάθε ἕνας ἀπὸ ἡμᾶς τῆς ταλαιπώ-
 ρῃς. Ἐσὺ γὰρ τὸ κατηραμένον καὶ ἀνάξιον
 τῆς ἐλληνικῆς γλώσσης ὄνομα ἢ ἀγνοία καὶ
 ἦσεν καὶ εἶσαι αἰτία ὅπῃ πολλοὶ ἀπὸ ἡμᾶς
 καὶ ἠπατήθησαν, καὶ κάθε ἡμέραν ἀπατῶν-
 ται με ὅλας τὰς αἰσθήσεις ὅπῃ ἔχεν, με
 ὅλον τὸ πολιτικὸν, με ὅλην τὴν σοφίαν, με
 ὅλην τὴν πράξιν καὶ ἐμπειρίαν. ἄχ κατηρα-
 μένη ἀγνοία! καλὰ οἱ ἀγράματα, μαὶ οἱ δια-
 Βασμέ-

Βασμένοι τὶ σὲ κάμνεν μισόκαλε, καὶ τὲς
 πλαιναῖς καὶ αὐτὲς, πολλαῖς Φοραῖς ἴσως καὶ
 περισσότερον ἀπὸ τὲς ἀγραμμάτεις; ἢ νομί-
 ζεις πῶς τόσον ἀνάισθητος εἶμαι καὶ ἐγὼ,
 ὥστε νὰ μὴ καταλαμβάνω πῶς πολλαῖς Φο-
 ραῖς καὶ ἐγὼ καὶ ἀπατώμαι καὶ ἠπατήθηκα
 ἐξ αἰτίας σε, μὲ ὅλον με τὸ διδασκαλίκι;
 διατὶ, ἂν δὲν ἠπατώμην, βεβαίωτατα δὲν
 ἤθελα κρατήσῃ τὰ βαμβάκιά μου ἕξι χρόνους,
 διὰ νὰ τὰ δάσω ὑσερον μὲ κατωτέραν τιμὴν,
 καὶ ἀκολέθως νὰ κερδήσω περισσότερα. ἂν
 δὲν ἦσεν ἐσὺ αἰτία, δὲν ἤθελαν ἐπιχειρίζον-
 ται καὶ ἄλλοι διαφόρων ἐπαγγελμάτων ἀν-
 θρωποι τὰ ὑπὲρ τὴν δυνάμειντες, θέλοντες
 νὰ πηδήσεν, καθὼς λέγει ὁκοινὸς τῶν ἐλλή-
 νων λόγος, ὑπὲρ τὰ ἐσκαμμένα, ὄχι διὰ ἄλλο,
 παρὰ μόνον διὰ νὰ γένεν παίγνιον εἰς τὲς ἄλ-
 λεις, καὶ νὰ θεατρισθῆν ὅτι εἶναι τῶ μηδενὸς
 ἀξιοι, οἱ πολλῶν ἀξιοι εἶναι βεβλόμενοι, ἂν δὲν
 ἦσεν ἐσὺ αἰτία, κατηραμένη ἀγνοια, δὲν ἤθε-
 λαν νομίζῃ πολλοὶ, πῶς ὅταν κατηγορῶν, κά-
 μνεν μίαν ἠρωϊκὴν ἀνδραγαθίαν, ὡσαν νὰ μὴν
 εἶναι τῆς δυνάμεως τῶ καθε ἑνὸς νὰ κατηγο-
 ρήσῃ, καθὼς καὶ νὰ φάγῃ ἢ νὰ πῖῃ ὑπὲρ τὸ
 μέτρον, ἢ ἄλλότι τῶν αἰσχυρῶν νὰ κάμῃ, ἂν
 θελήσῃ μόνον ἐξ αἰτίας σε τῆς ἀγνοίας πα-
 ρακινέμενος, ἂν δὲν ἦσεν ἐσὺ, ἐπι κατάρσα-
 τον ὄνομα τῆς ἀγνοίας, ἀγνοια ἐπικατάρσατε,
 αἰτία, δὲν ἤθελαν νομίζῃ πολλοὶ τὴν ὑπερηφα-
 νίαν διὰ σύγένειαν, διὰ τζελεπιλίκι, διὰ με-
 γαλοπρέπειαν, διὰ μεγαλοφυΐαν, διὰ μεγα-

λοφροσυνάδα, δια μέγαλοκαμαράδα, καθώς
 τινὰς ἤμπορεῖ νὰ ἴδῃ πολλὰς, πάρα πολλὰς
 μάλιστ' εἰς τὸν κόσμον τοιούτους, αἵ εἶναι καὶ
 ψαράδες, ἢ ἀλευράδες, ἢ παπυτζίδες, ἢ
 μπυζαντζίδες, ἢ λαδάδες, ἢ σαμαράδες, ἢ
 ἄλλοι, χαρακτηριστικώτερον τῆς συγγενείας
 αὐτῶν φέροντες, τὰς ὁποῖας φθάσει μίαν φο-
 ρὰν νὰ τὰς ἴδῃ καὶ νὰ τὰς ὀμιλήσῃ τινὰς,
 καὶ ὀμιλῶντας νὰ τὰς καταλάβῃ τὴν τζε-
 βαέρι εἶναι, ἀπὸ πρώτης ἐντεύξεως δεικνύον-
 τες τὴν λαμπρότητα τῆς γένους των, ἀγκα-
 λά τὸ γένος τὸ λαμπρότατον τῶν πλέον εὐ-
 γενετέρων ἀνθρώπων εἶναι κατὰ ἀλήθειαν
 ἐκεῖνο μόνον, καὶ μόνων ἐκείνων τῶν ἀνθρώ-
 πων, οἱ ὁποῖοι πρὸ πολλῶν κατὴν τησαν εἰς
 τὴν εὐγενεστάτην γῆν, ἐξ ἧς ἐλήφθησαν. κατὰ
 γὰρ τὸν μέγαν Γρηγόριον, „Γένος εἰσὶν οἱ
 πάλαι σσηπότες.“ μεγάλη μας κατασχύνη!

Ὡς θλιβερόν ἀποτρόπαιον, καὶ παρὰ πάν-
 των μὲν δικαίως τῶν ἀνθρώπων μισθόμενον καὶ
 ἀποδιοπομπέμενον, πάσι δ' αὖ, (κακὴν τινὴν
 ἴσως μοίρα) προσφυσόμενόν τε καὶ διηνεκῶς ἐπι-
 βλεῦον ὄνομα τῆς ἀγνοίας, ἀγνοία παγκά-
 κισε καὶ ἐξωλεστάτη! διατί ἐσύ ἢ τρεῖς, μάλλον
 δέ, χιλιάκις τρεῖς κατηραμένη ἀγνοία εἶσαι βέ-
 βαια, ὅπῃ πολλὰς ἀπὸ τῆς ἀμαθείας τῆς κά-
 μνεις σχεδὸν νὰ εὐγεν ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν τὰς,
 καὶ νὰ φρονεῖ ὑπὲρ ὃ φρονεῖν ἔδει, νὰ θέλῃ νὰ
 κριτικᾶρῃ, οἷον ἐμβρόντητοι πρότερον γεγόμε-
 νοι, καὶ ἐπὶ θρώων ὑψηλῶν καὶ ἐπηρμενῶν ἐξάπιννα
 εὐριένεσκόμενοι, τὰς πεπαυδευμάσι καὶ σοφῶς ἀν-
 θρώ-

θρωπῆς, καὶ ποίης; ἐκείνης ὅπῃ δὲν εἶναι ἀξιοί, μίτε καὶ τὰ παπύσζιά τες, κατὰ τὴν κοινήν τῶν ῥωμαίων παροιμίαν, νὰ γυρίσεν, ταυτὸ ποιεῖντες τοῖς τυφλοῖς, οἴτνες τυφλοὶ ὄντες καὶ μηδεμίαν ἐκ τῆ ἀκολούθῃς ιδέαν περὶ χρωμάτων ἔχοντες, πολλές ποιεῖνται τῆς λόγος περὶ αὐτῶν, καὶ πολὺν τὸν ἑμετὸν κατ' αὐτῶν ἐξερεύγονται, βεβλόμενοι ἐκ τῆ τῆ δόξαν κὶ ὑπόληψιν ἑαυτοῖς περιποιήσασθαι. Βδελυρὰ καὶ μυσάρᾳ, καὶ τοῖς ἀνθρώποις παμπόλων κακῶν αἰτία ἀγνοία! καὶ τί σὲ κάμειν οἱ ταλαίπωροι ἀνθρώποι, ἄς εἶναι καὶ ἀναλφάβητοι, ἢ γῆν ἀκρω δακτύλῳ, τόδῃ λεγόμενον, παιδείας μετοσχόντες; τί σὲ κάμειν καὶ ἐπιφέρεις δεῖς αὐτῆς το σάυτα κακὰ, κάμνωντάς τες πολλαῖς νὰ παραφρονῆν, οἴμοι! νὰ γίνωνται αὐτοσχέδιοι φιλόσοφοι ὑπὲρ ἐκείνον τὸν Ἀριστοτέλην καὶ τὸν Πλάτωνα, ῥήτορες ὑπὲρ τὸν Δημοσθένην καὶ τὸν ἀντιζήλον αὐτῆ Ἀισχύνην ποιητὰ ὑπὲρ τὸν Ὀμηρον καὶ τὸν Ὀρφέα, Ἱστορικοὶ ὑπὲρ τὸν Θεκυδίδην καὶ Ἡρόδοτον, μαθηματικοὶ ὑπὲρ τῆς μαθηματικωτά τες Ἀρχιμήδην καὶ Πτολεμαῖον, ἠθικοὶ ὑπὲρ τὸν ἠθικώτατον Σωκράτην, δὸς εἶπεν, καὶ Πλάταρχον, κριτικώτατοι ὑπὲρ παντὰς τῆς πώποτε καὶ ἐντοῖς καθ' ἡμᾶς χρόνοις κριτικωτά τες Νόας, καὶ ἐνσυντόμῳ, γνησιώτατοι μαθητὰ τῆ Ἀπόλλωνος, ἕδος χαρίτων καὶ μυσῶν, εἰλικρινέστατοι διασῶται δὲν Ἰξεύρω ποίη ἀπὸ τῆς μυθευομένης Θεῆς, ἢ τὰς θεὰς τὰς αὐτῶν θυγατέρας, μητέρας, γυναικας,

ναϊκας, ἀδελφὰς ἀνεψιάς, ἐξαδέλφους πρῶ-
 τας, δευτέρας, τρίτας! ὦ κατηραμένη ἀγ-
 νοια! πῶς γὰρ μὴ σὲ μεμφοθῆ τινὰς, καὶ
 πῶς γὰρ μὴ σὲ κατηγορήσῃ; δὲν εἶσαι ἐσὺ ὅπῃ
 εὐγαλες καὶ εὐγάσεις πολλὰς εἰς τὸν μείν-
 τάνι, καὶ ἀπὸ τῆς λεγομένης σπυδαίης,
 τῆς ὅπωςδήποτε παιδείας τε καὶ μαθήσεως
 γευσταμένης κατ' ἐμὲ, ἢ δύο τρεῖς δρακι-
 λιαῖς περισυότερον ἀπὸ ἐμένα, ὅπῃ τὸ συμ-
 φέρον μας μάλισσα ἦτον γὰρ εἶμεθα κεκρυμμέ-
 νοι καὶ ἀγνωστοὶ εἰς τῆς πολλὰς, ὅσον ἦτον
 δυνατονι, διὰ γὰρ μὴ γενώμεθα μαικαράδες
 δημοσιευόμενοι, καὶ γὰρ μετανοῶμεν ὑπερον,
 ὅτε ἔδεν ὄφελος, μὲ ὅλον ὅπῃ κάθε ἕνας
 μας ἰξτύρει πῶς ὑψηλότερος δὲν ἠμπορεῖ γὰρ
 γένη ἀπὸ ἐκεῖνο ὅπῃ εἶναι τῇ ἀληθείᾳ, καὶ
 ἂν τενωθῆ, ὅσον ἠμπορεῖ, διὰ γὰρ γένη ὑψη-
 λότερος. ἂν δὲν ἦσεν ἐσὺ κατηραμένη ἀγ-
 νοια αἰτία, δεῦ ἤθελαν μεταβάλλωνται πολ-
 λοὶ, καὶ μεταβαλλόμενοι γὰρ μεταβάλλειν,
 καὶ γὰρ ἀλλάξεν κατὰ καιρὸν καὶ ἡμᾶς τῆς
 λεγομένης δασκάλους, καθὼς ἀλλάξεν (ὡ
 τῆς θαυμασίας παρομοιώσεως!) τὰ σαμάρια
 εἰς τῆς γαϊδάρας, χωρὶς γὰρ σοχασθῆν πῶς
 τῆ το εἶναι ἐναντίον καὶ εἰς τὸ πεγγι τῶν δι-
 δασκάλων (τὴν ὑπόληψιν τὴν ἀφίνομεν κατὰ
 τὸ παρὸν εἰς ἕνα μέρος, διατὶ κινδυνεύει σχε-
 δὸν γὰρ χαθῆ καὶ ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς χρόνοις
 ἀπὸ τὸν κόσμον) καὶ εἰς τὴν προκοπὴν τῶν
 μαθητῶν τῆς. ἄχ, κατηραμένη ἀγνοια,
 πόθεν γὰρ ἀρχίσω καὶ πῆ γὰρ τελειώσω, διὰ
 γὰρ

ναὶ σὲ ἐκ δικηδῶ κατὰ τὴν ἀξίανσθ, καθὼς
 σὲ πρέπει, καθὼς ἐπιποθῶ καὶ ἐφίεμαι,
 καθὼς καὶ θε ἕνας ἀγαπᾷ ναὶ σὲ ἰδίῃ καὶ
 δὲν ἠμπορεῖ. ἐσὺ ἢ κατηραμένη ἀγνοια, τὸ
 ἔκφυλον καὶ ἀνήμερον θηρίον, ἔκαμες καὶ
 εἰς τὰς ἀπερασμένους χρόνους τόσους καὶ τόσους
 ἀνθρώπους ναὶ πάθειν καὶ ναὶ κάμειν τόσα
 καὶ τόσα κακά. ἐσὺ ἢ βδελυρὰ καὶ μισάν-
 θρωπος ἀγνοια κάμνεις καὶ εἰς τὰς κατ'
 ἡμᾶς χρόνους πολλὰς ἀπὸ ἡμᾶς τὰς ταλαι-
 πώρους ἀνθρώπους ναὶ κάμνωμεν καὶ ναὶ πάσ-
 χωμεν τόσα καὶ τόσα κακά, σκοτίζοντας
 μὲ καὶ θε λογῆς τρόπον, ὅσον ἠμπορεῖς τὴν
 ἐπέρασον ἀλήθειαν, καὶ καταχέωντας ἐπά-
 νω εἰς ὅλους μας σχεδὸν τὰς σοχασμὸς ὡσάν
 μίαν κατεχνιὰ πολλὰ παιχθεῖαν, ὡσεὶ ναὶ
 μὴν ἠμπορῶμεν πολλάκις ναὶ κάμωμεν μῆτε
 παραμικρὰν διάκρισιν τῆς εὐλογημένης ἀλη-
 θείας ἀπὸ τὸ ψεῦδος τὸ κατάρτατον. Ἐσὺ
 κατηραμένη ἀγνοια, ἐσὺ καὶ ὄχι ἄλλη εἶσαι
 αἰτία, ὅπῃ καὶ ἐγὼ ἐδοκίμασα καὶ δοκιμάζ
 τόσα κακά, τόσας συκοφαντίας, τόσα
 ἀδικίας, τόσας ἐχθροπαθείας, τόσας μω-
 ρολογίας, τόσας τόσας τόσας καὶ διατί
 βεβαιότατα, ἀν ἐσὺ ἢ κατηραμένη ἢ ἀγνοια,
 δὲν ἦσθν καὶ δὲν ἐγένεσθν πολλάκις τοῖσι ἀν-
 θρώποις πολλῶν κακῶν αἰτία, μῆτε πολλοὶ
 ἀπὸ τὰς ἄλλης δὲν ἠθέλων πάθει ὅσα ἐπα-
 θον, καὶ κατ' ἐκάστην παθαίνον, καὶ ἀκόμι
 θέλουν πάθει ἐξ αἰτίας σε, μῆτε ἐγὼ δὲν
 ἠδελὰ δοκιμάσθ ὅσα ἕως τῶρα ἐδοκίμασα καὶ
 ἐπι

ἔτι δοκιμάζω, συκοφαντῆμενος, διαβαλλόμενος, μαρολογῆμενος, ἀδικῆμενος. καὶ ἀπὸ ποίους ταῦτα; μήνα ἀπὸ ξένους, ἀπὸ ἀλλοφύλους, ἀπὸ ἀλλοπίστους; ὄχι κατηραμένη ἀγνοία, ἀλλὰ ἀπὸ φίλους, ἀπὸ ὁμοπίστους, ἀπὸ ὁμοφύλους, ἀπὸ γνωρίμους, ἀπὸ ὁμογενεῖς καὶ πατριώτας, καὶ τέλος πάντων καὶ ἀπὸ μαθητὰς ὅπῃ μὲ ἐκλότζισαν καὶ ἔτι μὲ κλοτζῆν, μὲ ἐγαύγισαν καὶ ἔτι μὲ γαυγίζην, μὲ κατακυτάρραξαν καὶ ἔτι μὲ κατακυταραττην, μὲ διέσυραν καὶ ἔτι μὲ διασύρην. διατί; διατί δὲν τῆς ἑκάμα τίποτες, διατί ἐκοπίασα, ἀγκαλιὰ καὶ μὲ μισθόν, διδάσκοντάς τῆς μὲν τὰ καλὰ, ἀποτρέπωντάς τῆς δὲ ἀπὸ τὰ κακὰ.

ὦ Μαθητὰ μαθητὰ, εἰ καὶ μὴ πάντες, τινὲς δ' ἔν, τί εἶναι αὐτὰ ὅπῃ δοκιμάζω ἀπὸ λόγους; ἄρα γε ἀπὸ ἐσᾶς εἶναι αὐτὰ, ἢ ἀπὸ ἄλλου τινος; ἄρα γε ἀπὸ ἐσᾶς εἶσθε μερικοὶ ὅπῃ ἐκάμετε τῆς γονεῖς σας νὰ μὴ μὲ πληρώσην, καθὼς πρέπει, τὸ πολύμοχθόν με διδάκτρον; καὶ πῶς καταδέχοντα οἱ γονεῖς σας ὄντες ἄνθρωποι Φρονιμώτατοι καὶ πρακτικώτατοι, νὰ ἀκῆσθην τὰς κατ' ἐμῶ διαβολὰς σας; πῶς δὲν ἐξετάζην νὰ ἴδῃν, ἄρα γε ἔττι εἶναι τὸ πρᾶγμα, καὶ ἂν εὔρην πῶς εἶναι ἔττι νὰ μὴ πληρώσθην δικαίως τὸν διδάσκαλόν σας, εἰ δὲ μὴ νὰ τὸν πληρώσθην, καθὼς ἀπαιτεῖ τὸ δίκαιον; πῶς δὲν σᾶς ἐπιπλήττην νὰ μὴ ψευδοκατηγορεῖτε ἄλλην Φορὰν τὸν διδάσκαλόν

λόν| σας; πῶς δὲν εἶναι προσεκτικοὶ εἰς τὰ
 ἡθῆ| σας; ἐρευνηταὶ τῆς διαγωγῆς σας; ἀκρι-
 βεῖς ἐξετασαὶ τῶν μαθημάτων σας; μόνον
 ἀφ' ἧ| σας δώσεν μίαν φορὰν εἰς ἓνα διδάσκα-
 λον, νομίζεν ὅτι πλέον αὐτοὶ δὲν ἔχεν χρέος
 νὰ φροντίσεν διὰ λόγους, καὶ δὲν ἐνθυμῆν-
 ται ἐκεῖνο τὸ τῆς κοινῆς παρομιίας, πῶς τὸ
 μάτι τῆ| ἀγαῖ, παχαίνει τὸ ἄλογον περι-
 σσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλο τι; πῶς σας ἀφί-
 νεν νὰ κάμνετε τόσας καὶ τόσας ἀταξίας;
 πῶς σας ἀφίνεν νὰ πηγαίνετε ὅπερ θέλετε,
 νὰ κάμνετε ὅτι ἀγαπᾶτε, νὰ λέγετε ὅτι
 φθάσατε; πῶς δὲν λαμβάνεν τὴν παραμι-
 κρὰν φροντίδα διὰ λόγους, διὰ νὰ σας
 ἐμποδίσεν καὶ ἀπὸ ἄλλα μικρότερα ἢ μεγα-
 λήτερα σφάλματα ἀπὸ αὐτὰ, μόνον σας
 ἀφίνεν τὴν ἐλευθερίαν νὰ πηγαίνετε ὅπερ
 θέλετε, νὰ κάμετε ὅ, τι ἀγαπᾶτε, νὰ λέ-
 γετε ὅτι φθάσατε; πῶς δὲν λαμβάνετε τὸ
 ὑῖκον σας πρὸς αὐτὴς θάρρος νὰ ζητήσετε
 τὴν ἀδειαν πρῶτον παρ' αὐτῶν, καὶ ἀφ' ἧ|
 σας τὴν δώσεν, νὰ τὴς ὀμιλήσετε ταπεινο-
 φρόνως λέγοντες, δὲν πρέπει, ὦ φιλοσοφί-
 τατοι γονεῖς, νὰ μᾶς ἀφίνετε νὰ κάμωμεν
 ὅτι θέλομεν, νὰ πηγαίναμεν ὅπερ ἀγαπῶ-
 μεν, νὰ λέγωμεν ὅτι φθάσωμεν, πρέπει
 νὰ φροντίζετε διὰ λόγους, καὶ ἀφ' ἧ| μᾶς
 δίδετε εἰς τὴς διδασκάλας νὰ μάθωμεν παρ'
 αὐτῶν γράμματα καὶ καλοῦθειαν, πρέπει
 νὰ φροντίζετε νὰ μὴ μᾶς ἀφήσετε μόνον
 πλῆστον, διὰ νὰ τὸν ξεφαντώνωμεν μετὰ τὸν
 θάνα-

θάνατόν σας, (ἀπαξ γὰρ ἀπόκειται τοῖς
 ἀνθρώποις ἀποθανεῖν) ἀλλὰ πρέπει νὰ φρον-
 τίζετε περισσότερο διὰ τὰ καλὰ μας ἡθῆ
 (πηγὴ γὰρ καὶ ῥίζα πάσης ἀρετῆς καὶ κα-
 λῆς οἰκονομίας ἢ καλὴ ἀνατροφὴ καὶ μετριό-
 τῆς τῶν ἡθῶν) ὥστε ὅπῃ νὰ φανῶμεν ἱκανοὶ
 νὰ οἰκονομήσωμεν καλὰ τὴν περισσίαν ὅπῃ
 θέλετε μᾶς ἀφήσει, ζῶντες καλῶς, σωφρόνως
 καὶ θαρρῆσως. ὅθεν παρακαλῶμεν νὰ βρον-
 τίζετε εἰς τὸ ἐξῆς καὶ διὰ τὴν καλὴν μας
 διαγωγὴν καὶ πολιτείαν, διὰ νὰ μὴν εὖρη
 αἰτίαν μήτε ὁ σαυειρίτης Φιλόσοφος ὁ Ἀρι-
 στοτέλης, μήτε ὁ δαιμόνιος Πλάτων, μήτε
 ὁ σοικὸς Ζήνων, μήτε ὁ κυνικὸς Διογένης, μήτε
 ὁ Κράτης ὁ καθηγητὴς αὐτῶ νὰ λέγῃ καὶ νὰ
 φωνάζῃ κατὰ πᾶν ὄνομα σας, καθὼς αὐτὸς ὁ
 ὑπερινὸς κυνικὸς Φιλόσοφος ὁ Κράτης τό ἔκαμε
 ποτὲ καιρῶ, ὅταν ἦτον ἀκόμι ἐπᾶνω εἰς τὴν
 γῆν, ἀναβαίνωντας εἰς ἓνα ὑψηλὸν μέρος,
 καὶ πρὸς ὅλους τὰς γονεῖς τῶ κόσμου συμβε-
 λευτικῶς ἢ ἐλεγκτικῶς λέγωντας ἔτσι. „ὦ
 „ἀνθρώποι, ποῖ φέρεσθε, τίτινες χρημάτων
 „μὲν κτήσεως πέρι πᾶσαν ποιῆσθε σπουδὴν
 „καὶ ἐπιμέλειαν, τῶν δ' υἱέων, οἷς ταῦτα
 „καταλήψετε, μικρὰ φροντίζετε;“ διὰ νὰ
 μὴν εὖρεθῇ λέγω καὶ ἓνας ἀπὸ αὐτῶ καὶ
 εἶπῃ καὶ αὐτό ὅπῃ εἶπεν ὁ Κράτης, (τό ὅποῖον
 ἴσως καὶ ἡ ὑμετέρα τιμιότης τό ἐδιάβασεν
 εἰς τὴν νεότητάτης, ὅμως ἀπὸ τῶ πολλῶς
 τῶ βίῃ περισπασμῶς τό ἀλησμόνησε) καὶ
 ἀλλότι χειρότερον ἀπὸ αὐτό, καὶ σας παρα-
 καλῶ-

καλῶμεν υἱκῶς, φιλοσοφώτατοι ἡμῶν γονεῖς,
 μὴ κάμετε ἔτζι, ἀλλὰ φροντίσατε διὰ λόγους
 μας καὶ ἀφ' ἧς ἠθέλετε μᾶς βάλῃ εἰς διδασκα-
 λους, ἐρωτᾶτε μας καὶ μίαν φορὰν τὴν ἐβδο-
 μάδα τί μάθημα πέραμεν, ἢ τὸ νόημα τῆς
 μαθήματός μας, ἢ ἄλλοτι ὅταν εὐκαιρῆτε.
 μὴ σᾶς παρακαλῶμεν καὶ αὐδῆς καὶ πολλὰ-
 κῆς, μὴ κάμετε ἔτζι, ἀλλὰ μάλισα φανῆτε
 εἰς ἡμᾶς κατὰ ἀλήθειαν φιλόσοφοι γονεῖς,
 μὴ μόνον τῷ ὀνόματι ἀλλὰ καὶ τῷ πράγματι,
 διὰ νὰ λάβωμεν καὶ ἡμεῖς καλὸν καὶ πατρι-
 κὸν τωπόντι ἢ τῷ ὄντι παράδειγμα ἀπὸ τὴν
 τιμιότητά σας.

Καὶ ποῖος εἶσαι ἐσύ (μοὶ φαίνεται ὅτι
 αἰκῶ μερικῶς ἀπὸ τὰ ἀνθρωπάκια, διατὶ
 βεβαιότατα ὁτανάντια τῆς τοῖς φρονῶν ἀν-
 θρωπάριον ἢ ἀνθρωπίσκος ἀλλ' ἐκ ἀνθρώπος
 θέλει σύρη κάθε ἕνας εὐλογον ὅτι πρέπει νὰ
 ὀνομάζεται) ποῖος εἶσαι ἐσύ, ὅπῃ τολμᾶς
 καὶ γράφεις, καὶ ἐλέγχεις, καὶ συμβελ-
 εῦεις ὅλους ἀπλῶς καὶ γονεῖς καὶ υἱεῖς; τίς
 σε κατέστησεν ἐπ' αὐτῶν κριτὴν; ἐγὼ, ἀν-
 θρωπάκια κακορροϊζικα μῆτε ἐλέγχω, μῆτε
 ὀνειδίζω τινὰ, καθὼς κακῶς ὑπολαμβάνον-
 τες περὶ ἐμῶς λέγετε, ἀλλὰ γράφω ἅπερ
 γράφω μόνον διὰ νὰ ἐκδικηθῶ τὴν κακὴν καὶ
 πολλῶν κακῶν ἀνθρώποις αἰτίαν ἀγνοίαν,
 ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἔπαθα, καθὼς προεῖπον,
 τόσα καὶ τόσα κακὰ. μόνον λοιπὸν διὰ νὰ
 ἐκδικηθῶ αὐτὴν τὴν κατηραμένην ἀγνοίαν
 (καθὼς ποτὲ καιρῶς ἕνας ἄλλος παλαιὸς ἔλ-
 λην

λην ἐξεδικήθη τὴν κατηραμένην διαβολὴν) ἔγραψα γράφω καὶ γράψω ἅπερ γράψω, ἀν' ἀκόμιν ἀκονίσῃ αὐτὸ τὸ κατηραμένον καὶ πολυκέφαλον θηρίον ἢ ἀγνοια τὴς ὀδόντας τῆς κατὰ πᾶνω μῆ, ὥστε νὰ μὲ καταφάγη οἰκτρότατα. ὦ κατηραμένη ἀγνοια, θηρίον πάντων τῶν θηρίων θηριωδέστατον! ἐσύ ἡ κατηραμένη ἀγνοια εἶσαι καὶ ὄχι ἄλλη, ἵπῃ ἔκαμες καὶ μερικὲς ἀπὸ τῆς μαθηταῖς μῆ νὰ μὲ κατηγορήσεν εἰς τῆς γονεῖς των, μερικὲς ἀπὸ τῆς γονεῖς των νὰ μὴ μὲ πληρώσεν τὸ δίκαιόν μῆ δίδακτρον, καὶ μὲ ὅλον ὅπῃ ἐγὼ καὶ φιλικῶς τῆς ἔγραψα, καὶ ἀδελφικῶς περὶ τῆς τῆς ἀνέφερα. Ἰδὲ, κατηραμένη ἀγνοια, ἰδὲ, ἀν' δὲν πιτεύης, καὶ ἕνα φιλικόν, κακότηχόν μῆ ὅμως γράμμα, ὅπῃ ἔγραψα εἰς ἕνα ἀπὸ αὐτῆς τῆς φιλόπαιδας καὶ καλοτύχῆς τῶν γονέων, ἃς ἀναγνώσθῃ καὶ αὐτὸ διὰ τὸ χατῆρι τῆς ἀληθείας καὶ δικαιοσύνης.

Τὴν τιμιότητάτης ἀδελφικῶς
προσκυνῶ.

Ἦλθον καὶ δὶς καὶ τρεῖς καὶ πολλάκις πρὸς τὴν τιμιότητάτης, ὅμως δὲν ἠθέλησε νὰ μοὶ δώσῃ ἀκρόασιν, ἴσως διὰ τὰς κατεπειγέστας ὑποθέσεις τῆς πραγματείας τῆς. Ὅθεν καὶ ἐγὼ ἀναγκαζώμενος καταφεύγω εἰς τὸ κονδίλι, θέλοντας νὰ τὴν φανερώσω δι' αὐτῆς ἐν συντόμῳ ἐκεῖνο ὅπῃ ἐρχόμενος εἰς τὴν τιμιότητάτης εἶχα σκοπὸν νὰ τὴν εἰπῶ ἴσως συντεμώτερα διὰ ζώσης. εἶσαι γνωστὸν καὶ εἰς τὴν

τὴν τιμιότητάτης καὶ εἰς καθέτε ἕνα μὲ πύσσην
 ἐπιμέλειαν καὶ ἀγάπην πασχίζω καὶ ἐπά-
 σχισα πάντοτε νὰ προκόψω, (κατὰ τὴν δύ-
 ναμὴν τῆς καθέτε ἕνας) ὅλοι οἱ νέοι ὅπῃ οἱ γο-
 νεῖς των, ἢ ἄλλοι τινες εἰς ἐμένα φέρου διαὶ νὰ
 μάθου γράμματα. τί λοιπὸν σφάλλω ἐγώ,
 ὅταν μερικοὶ ἀπὸ τῆς μαθηταῖς παιδία ὄντες,
 καὶ τὰ παιγνίδια ἀγαπῶντες, βαρύνονται
 τὸν διδάσκαλὸν τῆς, καὶ βαρυνόμενα προ-
 σκλαίονται εἰς τῆς γονεῖς των, διαβάλλοντες
 τὸν ὅτι τῆς δαίρει, τῆς ὑβρίζει, τῆς σέλλει
 ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, τῆς ἀμελεῖ, δὲν τῆς παραδίδει
 καλὰ, πράγματα καὶ ἐλαττώματα, ἀπὸ
 τὰ ὅποια ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, διαὶ νὰ μὴν εἰπῶ
 πάντοτε, οἱ καλοὶ καὶ ἐπιμελεῖς διδάσκαλοι
 εἶναι ἀπομακρυσμένοι καὶ πάντα ἀθῶοι;
 δὲν ἦλθεν ὁ μαθητῆς εἰς τὸ σχολεῖον; ἄρα
 σφάλλει ὁ διδάσκαλος ὅπῃ τὸν ἀμελεῖ, καὶ
 δὲν τὸν παραδίδει καθέτε ἡμέραν τὸ μαθημά-
 τῃ. ἐπῆγεν ὁ μαθητῆς νὰ αγοράσῃ διαὶ τὴν
 κοιλίαν τῃ κεράσια μαῦρα ἢ κόκκινα κατ'
 ὑπόθεσιν; ἄρα σφάλλει ὁ διδάσκαλος ὅπῃ τὸν
 σέλλει εἰς τὸ παζάρι. ἦλθεν ὁ μαθητῆς εἰς τὸ
 σχολεῖον, καὶ δὲν ἴξευρε τὸ μαθημάτῃ, ἢ
 δὲν ἔκαμε τὸ θέματῃ, ἢ ἔκαμε καμμίαν με-
 γάλην ἀταξίαν, καὶ ὁ διδάσκαλος τὸν ἐλέγ-
 χει, ἢ (ἂν τὸ καλέσῃ ἢ ἀνάγκη) καὶ τὸν
 δέρνει ἀπὸ καμμίαν φορὰν; ἄρα σφάλλει
 ὁ διδάσκαλος ὅπῃ δαίρει τὰ παιδία μας χωρὶς
 λόγον, παρήγγειλεν ὁ διδάσκαλος, ὡς διδά-
 σκαλος, τῆς μαθηταῖς τῃ νὰ κάμω ἐκεῖνο

ὅπῃ ἔπρεπε νὰ κάμην καὶ δὲν τὸ ἔκαμαν, διὰ
 τὸ ὁποῖον καὶ τὰς ἐλέγχει, τὰς ὑβρίζει, ἢ
 τυχόν καὶ τὰς δέρνει; ἄρα σφάλμα ὁ διδά-
 σκαλος ὅπῃ ἐλέγχει, ὑβρίζει, ὀνειδίζει, δαί-
 ρει ἄδικα τὰ παιδακιάμας. ποῖος λοιπὸν εἶ-
 ναι αἴτιος νὰ γίνωνται πολλάκις οἱ μαθηταὶ
 ἄτακτοι, ὑβρισταί, καταφρονηταὶ καὶ κατήγο-
 ροὶ καὶ αὐτῶν τῶν ἰδίωντες γονεῶν καὶ διδά-
 σκαλῶν, ποῖος λέγω εἶναι αἴτιος καὶ ἔνοχος
 εἰς αὐτὰ, οἱ γονεῖς ὅπῃ δίδου ἀνεξετάτως
 ἀκρόασι, καὶ πίσιν εἰς τὰ ψεύματα τῶν παι-
 δίωντες, ἢ οἱ διδάσκαλοι, ὅπῃ πασχίζου νὰ
 τὰς προκόψου, δίδασκοντὲς τὰς κοντὰ εἰς τὰ
 μαθήματα καὶ τὰ καλά ἡθῆ, καὶ τῷ το,
 καὶ διατὶ ἔτι, τὸ ἀπαιτεῖ τὸ ἐπάγγελμάτης,
 καὶ διατὶ πληρώνονται δι' αὐτὸ, ποῖος, λέγω
 πάλιν, εἶναι αἴτιος εἰς αὐτὰ; ἐμένα μοὶ φαί-
 νεται ὅτι εἶναι οἱ πρῶτοι, ἔξω μόνον ἂν δὲν
 λανθάνομαι. Ἄς σοχασθῆ λοιπὸν τώρα καὶ
 ἡ τιμιότης τῆς ποῖον σφάλμα ἀπὸ τὰ ἀνω-
 τέρω εὐρίσκει ἢ εὐρηκεν εἰς ἐμένα τὸ πρῶτον,
 καὶ ἐσήκωσε τὸν υἱόντης ἀπὸ λόγου, χωρὶς
 νὰ ἔχω παραμικρὰν προὔπαρχσαν εἰδήσιν,
 καὶ μάλισα εἰς καιρὸν ὅπῃ κατέβαλον τούτους
 κάπτες εἰς αὐτὸν, καὶ ἔμαθεν εἰς τὸ διάσημα
 ἐκείνων τῶν ἔξι μηνῶν ὅπῃ ἐδιάβασεν εἰς ἐμέ-
 να τόσα, ὅσα ἴσως εἰς ἄλλα σχολεῖα δὲν
 ἠμποροῦσε νὰ τὰ μάθῃ μήτε εἰς τρεῖς χρόνους
 πρὸς τέτοις ὡς σοχασθῆ καὶ τῷ το, ἂν δη-
 λαδὴ ἡ τιμιότης τῆς, ἀφ' ἧς ἐσήκωσε τὸν υἱόν-
 της τὴν πρώτην φορὰν ἀπὸ ἐμένα, ἔπρεπε
 πάλιν

πάλιν να με τον σείλη μετα δύω ἡμισυ χρό-
 νος, βλέπωντας ἴσως ὅτι δὲν ἐπρόκοπτεν
 ἀλλ᾽, καθὼς ἡ πείρα σας ἔδωσε να καταλά-
 βετε, ἡ ὁποία πάντοτε εἶναι ἀληθῆς μετα
 τὴν ἔκβασι τῶν πραγμάτων, καὶ ὑπερον,
 ἀφ' ἧ ἐγὼ κατέβαλον ὑπὲρ αὐτῆ κόπης πλείο-
 νος τῶν πρώτων, να τὸν σηκώση καὶ δευτέ-
 ραν φορὰν (α). καὶ βέβαια, κύρ . . . ., ἀν-
 σοχασθῆτε, δὲν θέλετε ἕρη ἄλλο αἴτιον,
 παρὰ μόνον διατὶ ἀπὸ ἀγάπην ἴσως πατρι-
 κὴν ἐδώσατε ἀκρόασι εἰς τὰ ψεύματα τῆ
 ἰυῖσας. "Τυφλῶσαι γὰρ τὸ Φιλῆν περὶ τὸ
 "Φιλῆμενον," καθὼς ὁ χαίρωνεὺς Πλάταρχος
 λέγει εἰς ἓνα μέρος τῶν συγγραμμάτων, ε,
 συμβελεύωντας τῆς γονεῖς να μὴ δίδεν πῖσι
 εἰς τὰ ψεύματα τῶν υἱῶντες, ἔσω, ἐγὼ
 ἔχωντας πολλὰ να εἰπῶ, διὰ να μὴν ἐνοχλή-
 σω ἡμῶς τὰς ἀκοαῖς τῆς, προκρίνω να μὴν
 εἰπῶ καὶ ἓνα, παρὰ μόνον να τὴν φανερώ-
 σω διὰ τῆ παρόντος με, ὅτι ἀδικῶμαι παρ
 αὐτῆς

** 2

(α) Τὸ ὁποῖον καὶ πρότερον, καὶ ὑπερον, καὶ τώρα
 παρακινέμενοι ἴσως ἀπὸ τὴν τιμιότητάς, καὶ
 κατ' ἴχνος αὐτῶ ἐπόμενοι καὶ ἄλλοι τινες τὸ ἔκα-
 μαν, σηκώνοντες καὶ αὐτοὶ τὰ παιδιὰς, ὅπ᾽
 ὀκοθεν καὶ ἀπὸ καλὴν τῆς προαίρεσι μὲ εἶχαν
 σάβη διὰ να διαβάξεν εἰς ἐμένα, καμνοντες με
 αὐτὸν τὸν τρόπον βλάβην καὶ εἰς τὸ παγγίμω,
 καὶ εἰς τὴν προκοπὴν τῶν παιδίων τῆς. τὸ γὰρ
 μεταβιβάζει τῆς παιδας ἀπὸ διδασκάλων εἰς δι-
 δασκάλας, πᾶς τις ἀν εἶπη τῶν καλῶς φρονέν-
 των, ὅτι εἶναι πάντῃ ἀνοίκειον καὶ διὰ τὰς ἀνω-
 τέρω καὶ διὰ ἄλλας πολλὰς αἰτίας.

αὐτῆς διὰ πολλὰ, καὶ μάλιστα ὅπῃ δὲν με
 πληρώνει τὸν δίκαιον με μισθόν, τὸ μισθὸ σφ-
 Φερίνι, ὅπῃ ὅλοι οἱ μαθηταὶ πληρώνεν εἰς
 ἐμένα, ὅσοι δηλαδὴ παραδίδονται μεγάλα
 μαθήματα. ὅθεν περὶ τῆς γράφω, περὶ
 τῆς τὴν ἀναφέρω, καὶ περὶ τῆς μόνον ἤλ-
 θον καὶ τὴν ὀμιλήσω ἐν συντόμῳ ἐκ σώματος,
 διὰ καὶ μὴ τὴν ἐνοχλήσω ἐγγράφως, ἠδὲ τι-
 μιότης της δὲν ἠθέλησε καὶ μοι δώση ἀκρόα-
 σιν, λοιπὸν κάθε ἕνας ἠθέλεν εἰπῆ, ὅτι δι-
 καιον εἶναι καὶ μὴ παραβλέψητε τὸ δίκαιον,
 καὶ μὴ κρατήσητε τὸν μισθὸν ἑνὸς διδασκάλου,
 ὅπῃ, καθὼς εἶναι γνωστὸ, κάθετε καὶ παι-
 δεύεται με τὰς μαθητὰς τὰ σχεδὸν ἀπὸ τὸ
 πρηνὸ ἕως τὸ βράδι μόνον διὰ τὴν προκοπήν-
 τας, καὶ διὰ καὶ εὐαρεσῆση καὶ εἰς ἐκείνας
 ὅπῃ τὰς σέλλεν εἰς αὐτὸν καὶ διαβάσεν, δὲν
 ἀμφιβάλλω ὅτι ἡ τιμιότης της δὲν ἠθέλε καὶ
 με ἀδικήση κατ' ἑδὲνα τρόπον, ὡς Ἰξεύρη
 ὅμως, ὅτι, ἂν δὲν με πληρώτη, θέλει με ἀδι-
 κήσει καὶ κατὰ τῆτο, καὶ τότε ἴσως καὶ ἐγὼ
 θέλω ἔχει ἀκόμι περισυότερον δίκαιον καὶ γογ-
 γύζω καὶ κατὰ τῆ ἰσῆ της, τὰυτα θαρρῶν-
 τως γράφω, καὶ ἀδελφικῶς σημειῶνω πρὸς
 τὴν τιμιότητάτης, διὰ τὰ ὅποια, ἦγεν διὰ
 τὴν μακρηγορίαν, καὶ ἀκολέθως διὰ τὴν
 παράβασιν τῆς ὑποσχέσεως με ζητῶντας, ὡς
 εἰκός, καὶ τὴν συγγνώμην, μένω.

Ἄν ἀγαπᾷ καὶ κάμη ὁ υἱὸς της τὸ ἐξά-
 μινὸ ἐπάνω εἰς ἐκεῖνα ὅπῃ ἐδιάβασεν εἰς ἐμένα,
 εἶμαι ἑτοιμος καὶ εἰς τῆτο, καὶ ὡς ἔλθῃ.

Καὶ

Καὶ τοι ἔστον μὲν τὸ γράμμα τὸ πρὸς τὴν
τιμιότητάτῃς, ἢ δὲ πρὸς με παρὰ τῆς τιμιό-
τητός τῃς ἀπόκρισις ἀκόμι ἀδελφός, ἢ διαὶ ναὶ
εἰπῶ καλλήτερα, ὁμοίαι μὲ ἐκείνην τῆς Βάαλ
πρὸς τῆς τετρακοσίους καὶ πεντήκοτα αὐτῆς
Ἰερεῖς, τὴν, „καὶ ἐκ ἦν Φωνή, καὶ ἐκ ἦν
ἀκρόασις,“ καὶ διατι; διατι ἐπίσευσεν Ἰσως
ἐξ αἰτίας σῆς τῆς ἀγνοίας τὰς κατ' ἐμῆ δια-
βολαῖς τῆς υἱῆς τῃς, ἐμοὶ δὲ πάντων τῶν πώ-
ποτε μαθητῶν με γνησιωτάτῃς, ἄραγε, ἐρω-
τῶ καὶ ἐγὼ τῶρα, ἄραγε ἔχω δίακαμον ναὶ
εἰπῶ καὶ ἐγὼ, ὅτι ὁ Ὀφθαλμὸς ἐκεῖνος, ὃς
τὰ πάντα ὄρα, θέλει ἐπιβλέψει καὶ εἰς τὴν
ἀδικίαν, ἦν καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἔπαθον, καὶ ἐγὼ
ἦδη πάσχω, ἀδικέμενος, ἀπὸ κακῆν με τύ-
χην, παρ' ὧν ἠκίσα ἔδει; ἐγὼ μὲ ὅλον τῆτο
δὲν ἠθελα ἀναφέρῃ περὶ τῆτος εἰς τὴν παρῆ-
σαν με κατὰ τῆς ἀγνοίας ἐκδικον ἸΑΨΩ
ΤΡΑΓΩΔΟΚΩΜΩΔΟΛΟΓΙΑΝ, ἀν δὲν μὲ
ἔλεγον καὶ ἄλλοι ὅτι ἀδικῆμα, τὸ ὁποῖον τὸ
πάσχω καὶ ἀπὸ ἄλλης μερικῆς ὅπῃ δὲν εὐχα-
ρίσησαν κατὰ τὸ πρέπον τὰ πολύπονάμε δι-
δακτῆρα, καὶ μάλιστα ὅπῃ δὲν εὐρίσκην καμ-
μίαν ἄλλην αἰτίαν τῆς κατ' ἐμῆ ἀδικίας τῶν,
παρὰ Ἰσως διατι ἐκάθισμεν ἀπὸ τὰς 8 ἕως
τὰς τὰς 12, καὶ πάλιν ἀπὸ τὰς 2 ἕως εἰς
τὰς 8 ἢ καὶ 9 ὥρας, καὶ ἐδιάβαζα κατὰ τὴν
παλαίαν με, πῶς εἰπῶ! καλήν ἢ κακῆν συ-
νήθειαν, τὰ παιδία τῃς.

Ὡ μυστῆρὰ κακεντρεχῆς καὶ ἐπίβηλε
ἀγνοια! ἐσύ ἐσύ ἐσύ καὶ ὄχι ἄλλη, ἐσύ πρέπει

ναὶ εἶσαι καὶ ὄχι ἄλλη, ἐσύ ἢ κατηραμένη
 ἀγνοια εἶσαι ὅπῃ μὲ κατατρέχεις, καὶ ἔκα-
 μες πολλὰς ναὶ εἶπῃν τόσα καὶ τόσα κατὰ
 πᾶν μὲ, καὶ ναὶ μὴ μὲ πληρώσῃν τὸν δι-
 καιὸν μὲ μισθόν. ὦ δολερὸν μισόκαλον καὶ
 ἀποτρόπαιον τρισύλλαβον καὶ ὄνομα καὶ πρᾶ-
 γμα, ἂν πρέπη τινὰς ναὶ σὲ ἀξιώσῃ ταύτης
 τῆς τῷ πρᾶγματος ὀνομασίας! ὦ ἔδεν, καὶ
 ἔδενος ἄξιον ἀχρεϊέστατον ὄνομα, πολλῶν ὅμως
 τοῖς ἀνθρώποις κακῶν αἰτίον γινόμενον! παμ-
 πόνηρον καὶ κακοηθέστατον ὄνομα, τί σὲ ἔκαμα
 καὶ μὲ κατατρέχεις τόσον; μήνα δὲν σὲ ἠξιώ-
 σα καὶ ἐσένα τὸ πάντων τῶν ἐλληνικῶν ὀνομά-
 των ἀχρεϊέστατον ὄνομα τῆς διδασκαλικῆς μὲ
 παραδόσεως, καθὼς καὶ ἄλλα ἐκ ὀλίγα ὀνό-
 ματα ἐλληνικά, ἐξηγῶντάς σε εἰς τὰς μαθη-
 ταῖς μὲ; μήνα δὲν σὲ ἐκλίνα καὶ ἐσένα καθὼς
 καὶ ἐκείνα; μήνα δὲν σὲ ἐκαθάρισα καὶ ἐσένα
 ἀπὸ ταῖς βρώμας σκαθῶς καὶ ἐκείνα; μήνα
 δὲν ἐπάσχισα ναὶ διορθώσω καὶ ἐσένα, διασκε-
 δάζωντας καὶ διασκορπίζωντας ἀπὸ ὅλην σε
 τὴν μεγαλωτάτην σφαιραν τὸ βαθυτάτον
 καὶ παχυλώτατον σκότος ὅπῃ περικυκλώνει
 πάντοτε καὶ ἐσένα καὶ τὰς ἀκολέθους σοι;
 ὡς τόσον ἐσύ, ἀγνωμονέστατον, Μαμμαίκε-
 θον, καὶ μυσαρώτατον πάντων τῶν ὀνομάτων
 ὄνομα δὲν ἠθέλησας ναὶ διορθωθῆς κατ' ἔδεναι
 τρόπον, ἀλλὰ μένεις καὶ μενεῖς ἴσως, ὅπερ
 ἦς καὶ πρότερον, ἀγνωμονέστατον, καὶ πολλὰ
 κακὰ ἐπάγον καὶ εἰς ἐμένα καὶ εἰς ἄλλους
 πολλὰς ἀνθρώπους, διὰ ναὶ μὴν εἶπῶ εἰς ὅλους.

ἄχ!

ἄχ! καὶ νὰ ἦτον τρόπος νὰ σὲ κατακαύσω,
 νὰ σὲ ἐξολοθρεύσω, νὰ σὲ κάμω ἀφανὲς,
 διώκωντάς σὲ ἀπὸ ὅλας τὰς ἑλληνικὰς βιβλίας,
 διὰ νὰ παύσης ἴτως καὶ ἐσὺ ἀπὸ τὸ νὰ προξε-
 νῆς τόσα καὶ τόσα κακὰ εἰς τόσους ἀνθρώπους.
 καὶ ἐπειδὴ καὶ βλέπω ὅτι δὲν εἶμαι τρόπος,
 ἐπειδὴ καὶ ἐνεγράφης πλέον καὶ ἐριζώθης
 καὶ εἰς τὰς βιβλίας καὶ εἰς τὰς καρδίας ἡμῶν
 τῶν ἀνθρώπων, ἐσοχαιοθήκα καὶ ἐγὼ καὶ
 μὲ τὸ παρὸν με κοινὸν πρὸς ἀπαντας τιμω-
 ριτικὸν καὶ ΤΡΑΓΩΔΟΡΑΨΩΚΩΜΩΔΙΚΟΝ
 Γράμμα νὰ σὲ ἐκδικηθῶ τρόπον τινα, τὸ
 ὅποῖον, ἂν δὲν ἤθελα τὸ κάμη, ἤθελα φανῆ
 βεβαιότατα καὶ τῷ ἐκυτῷ με ἐχθρὸς, καὶ
 πάντῃ ἀδιάφορος εἰς ὅλας τὰς κακὰ ὅπῃ ἕως
 τώρα ἔκαμες καὶ εἰς ἐμένα, καὶ εἰς ἄλλους
 παμπολλοὺς, οἱ πάντες κατὰ σὲ ἐκδίκησιν βοῶν
 ἔ παύονται. ἔθεν παύσαι πλέον κακοηθέσα-
 τον ὄιομα, φθάνει σοι πλέον, καταβρώμα
 πλέον εἰς τὸ ἐξῆς εἰς ἕνα μέρος ἀφανέστατον,
 ἐσὺ τὸ ἀχρεέστατον, τὸ ἀκλεέστατον, τὸ βδε-
 λωρώτατον καὶ πολλῶν κακῶν τοῖς ἀνθρώποις
 φορώτατον ὄνομα. παύσαι λέγω, διατὶ, ἂν
 δὲν παύσης, βεβαιότατα θέλω σὲ ἐξαλείψαι
 ἀπὸ ὅλας τὰς βίβλους τῶν ἑλλήνων.

Ἀπὸ αὐτὰ ὅπῃ ἕως τώρα ἐγράφησαν παρ᾽
 ἐμὲ ἄτακτα καὶ ἄνω κάτω, Φύρην καὶ ἀνα-
 μίξ, (καθὼς ἢ ἦν ἔχω κατὰ τῆς ἀγνοίας
 ἐχθροπάθεια μὲ τὰ ὑπαγόρευσε) ἡμπορεῖ
 κάθε κριτικὰτατες Νῆς νὰ συμπεράνῃ καὶ
 χωρὶς νὰ μεταχειρισθῇ τὴν τεχνικὴν τὴν λογι-

κὴν, ὅτι αὐτὸ τὸ κακοηθέστατον ὄνομα τῆς
 ἀγνοίας, ὅπῃ ἔκαμε καὶ κάμε πολλαῖς φο-
 ραῖς εἰς τὸν κόσμον τὸσα καὶ τὸσα κακὰ,
 αὐτὸ καὶ ἔχει ἄλλο παρεκίνησε καὶ ἐμένοσιν
 γράψω ἄπερ κατ' αὐτῆ ἔγραψα εἰς ἐκ δίκη-
 σιν, ἀν' αὐτὸ τὸ ἀψυχον, τὸ ἀκίνητον, τὸ
 ἀναίσθητον ὄνομα τῆς ἀγνοίας, ἢμπορῆν νὰ
 λάβῃ αἰσθησὶν τινα ἐκδικήσεως. καὶ ἀν' αἰσθά-
 νεταί λοιπὸν, ἐπιβοῶ πάλιν καὶ πολλὰκις,
 ἀλλὰ δὴ καὶ ἐπιβοήσω κατ' αὐτῆ λέγωντας,
 ἐς κόρακος ἀχρετέστατον καὶ κακεντρέχεστατον
 ὄνομα τῆς ἀγνοίας, πῶρρω ἔσο ἀπ' ἐμῆ, καὶ
 ἀπὸ πάντων τῶν ἀνθρώπων εἰς τὸ ἐξῆς βδε-
 λυρώτατον ὄνομα, „Ὁλοιο θνητοῖς τοσαύτας
 „ἐπάγον τὰς συμφορὰς.“ Καὶ ταῦτα μὲν
 ἴκανα ἴσως κατὰ τὸ παρὸν περὶ τῆς ἀγνοίας
 τῆς πολλῶν κακῶν αἰτίας τοῖς ἀνθρώποις μέχρι
 τῆ δὲ γενομένης. οἱ δὲ καλῶς μὴ πληρώσαν-
 τές μὲ, καὶ πληρώσαί μοι ἐφείλοντες, αἷς μὲ
 πληρώσεν, καθὼς ἀπαιτεῖ τὸ δίκαιον, καὶ
 πάντα τότε ἔσοι καλῶς καὶ τὰ κατὰ πάσης
 ἄλλης πονηρίας γραφόμενα. Ἐρῶσθε οἱ
 ἀναγνώσοντες, ὅσοι ποτ' ἀν' ἦτε τῷ ἀριθμῷ.
 1791. κατὰ μῆνα Ἰουλίον.

Ὁ Γαλατικός Διδ. Δημήτριος Χ. Πολύζος.